

Sami Savio ps

Kirjallinen kysymys opintotuen tulorajojen nostamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Opintotukilain (65/1994) mukainen korkeakouluopiskelijan opintotuki on nykyään 331 euroa kuukaudessa ja opintotuen asumislisä enimmillään 201,60 euroa kuukaudessa.

Opiskelijan tulot vaikuttavat siihen, kuinka monelta kuukaudelta vuodessa hän voi nostaa opintotukea. Opiskelija voi ansaita jokaista tuellista kuukautta kohden 660 euroa ja jokaista tuetonta kuukautta kohden 1 970 euroa.

Opintojen aikainen työnteko lisää usein käytännön ymmärrystä opiskelijan omasta alasta ja voi jopa nopeuttaa opintoja. Opiskelijan valmistuminen kohtuullisessa ajassa on yhteiskunnallisesti tärkeää riippumatta siitä, käykö hän opintojen aikana ansiotyössä vai ei. Opintotuen määräytyminen ennen kaikkea opintojen etenemistahdin perusteella edesauttaisi tätä päämäärää tuomalla kannustinelementin opintojen tehokkaaseen suorittamiseen.

Opiskelujen ohessa tehtävä työ myös parantaa opiskelijan työelämävalmiuksia ja kasvattaa työllistymismahdollisuutta opintojen päättymisen jälkeen. Matalat tulorajat kuitenkin heikentävät työnteon kannusteita.

Vuositulorajan ylittyessä opiskelija voi menettää 532,60 euron verran opintotukea jokaista alkavaa 1 310 euron lisätuloa kohden. Vaikka vuosittaisen tulorajan ylitys korkeintaan 220 eurolla ei johda opintotuen takaisinperintään, voi opiskelija erityisesti vuoden lopussa olla tilanteessa, jossa ei ole taloudellisesti kannattavaa ottaa vastaan muutaman tunnin työtä. Osaoptimoinnin tarve vähenisi, mikäli porrastus poistettaisiin ja opintotukea takaisinperittäisiin määrättyssä suhteessa vuosituloihin.

Eduskunnan tietopalvelun tekemien laskelmien mukaan tulorajojen korottaminen 20 prosentilla lisäisi opintotukikustannuksia staattisesti arvioituna noin 14—15 milj. eurolla. Tämä merkitsisi noin kahden prosentin lisäystä nykyisiin opintotukikustannuksiin. Koska opintoraha on veronalaista tuloa, osa tästä summasta palautuisi valtiolle ja kunnille kasvavien verotulojen muodossa.

Verotulojen kannalta olennaista on myös opiskelijoiden reagointi tulorajojen nostoon. Voidaan olettaa, että tulorajoilla on vaikutusta opiskelijoiden työnteon määrään. Tutkimusten perusteella tulorajojen korottamisen jälkeen opiskelijat lisäisivät työntekoaan, mikä puolestaan kasvattaisi verotuloja ja helpottaisi toisaalta työelämään siirtymistä opintojen päätyttyä.

Kirjallinen kysymys KK 87/2015 vp

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Aikooko hallitus ryhtyä toimenpiteisiin opintotuen tulo rajojen nostamiseksi,

voidaanko opintotuen määräytymisperusteissa painottaa nykyistä enemmän opintojen etenemistä ja

onko mahdollista, että vuosittaisen tulorajan lievän ylityksen johdosta tukea ei jatkossa peritä takaisin kokonaisen opintotukikuukauden verran, vaan ainoastaan määrätyssä suhteessa saatuihin lisätuloihin?

Helsingissä 30.6.2015

Sami Savio ps